

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-

Nr. (14)-D8(E)-

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Projektu siekiama, kad daugiabučiai namai, kuriems pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“ (toliau – Programa), teikiama valstybės parama daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektams, kuriuose numatytos pastato energinį efektyvumą didinančios ir kitos pastato atnaujinimo (modernizavimo) priemonės, turėtų galimybę pritaikyti rūšio patalpas priedangai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu, statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ 1 skyriaus 3 punkto rekomendacijomis, siūloma į Programą įtraukti rūšio patalpų pritaikymą priedangai.

Siūlymas įtraukti „Rūšio patalpų pritaikymas priedangai“ į Programos priedą prie kitų namo atnaujinimo (modernizavimo) priemonių, kurioms suteikiamas lengvatinis kreditas. Dalis numatytų statybos rangos darbų priemonei įgyvendinti priskiriama prie energinį efektyvumą didinančių priemonių, kurios sietinos su minėtos priemonės įgyvendinimu, įrašytos lentelės 1.2 ir 1.3 papunkčiuose, 2, 6, 8, 10 punktuose (šildymui, karštam vandeniui, vėdinimui, apšvietimui, įėjimo ir išėjimo durų atnaujinimui, pertvarkymui, sutvarkymui ir (ar) įrengimui) numatytomis priemonėmis.

Siūloma patikslinti Programos priedo 3–6, 8, 11–14 valstybės remiamos daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) priemones, kurios geriau atitiks daugiabučių namų šiuolaikinius poreikius atnaujinant (modernizuojant) pastatus ir didinant pastato energinio naudingumą, architektūrinę kokybę, patrauklumą.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Programoje šiuo metu nenumatyta galimybė daugiabučiams namams, vykdant minėtos Programos įgyvendinimą, rūšio patalpas pritaikyti priedangai. Pasikeitus saugumo situacijai dėl karo Ukrainoje ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 28 straipsnio 3 dalimi, „oro pavojaus atveju, taip pat nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulku) gyventojams apsaugoti gali būti naudojamos priedangos“, gyventojams turi būti sudarytos galimybės pritaikyti rūšio patalpas priedangai ir apsisaugoti iki kelių valandų, kaip tai numatyta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2022 m. gegužės 30 d. įsakyme Nr. 1-327 „Dėl Priedangos parinkimo ir ženklinimo rekomendacijų patvirtinimo“ 1 skyriaus 2 dalyje „Priedanga, skirta trumpalaikiai (iki kelių valandų) apsaugai slepiantis, kai yra pavojus gyventojų gyvybei ar sveikatai“.

Projektu siūloma:

1. Įtraukti 16 priemonę „**Rūsio patalpų pritaikymas priedangai**“, į Programos priedą prie kitų namo atnaujinimo (modernizavimo) priemonių, kurioms suteikiamas lengvatinis kreditas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu, statybos techninio reglamento STR 2.07.02:2024 „Slėptuvės, kolektyvinės apsaugos statinio ir priedangos projektavimo ir įrengimo reikalavimai“ 1 skyriaus 3 punkto rekomendacijomis. Dalis numatytų statybos rangos darbų priemonei įgyvendinti priskiriami prie energinį efektyvumą didinančių priemonių. Energinį efektyvumą didinančios priemonės, nustatytos lentelės 1.2 ir 1.3 papunkčiuose, 2, 6, 8 ir 10 punktuose (šildymui, karštam vandeniui, vėdinimui, apšvietimui, įėjimo ir išėjimo durų atnaujinimui, pertvarkymui, sutvarkymui ir (ar) įrengimui), sietinos su 16 priemonės įgyvendinimu numatytais priemonėmis.

2. Patikslinti Programos priedo 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14 valstybės remiamas daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) priemones atsižvelgiant į socialinių partnerių ir projektų administravimą atliekančios Agentūros pasiūlymus siekiant didesnio pastato energinio naudingumo, kurie padidintų daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) proceso patrauklumą:

Energinį efektyvumą didinanti 3 priemonė „Stogo ar perdangos pastogėje šiltinimas, įskaitant stogo konstrukcijos sustiprinimą ar deformacijų šalinimą, stogo dangos keitimą, ~~lietaus nuvedimo sistemos sutvarkymą ar įrengimą~~, arba naujo šlaitinio stogo (be patalpų pastogėje) įrengimas (įskaitant kopėčias ar laiptus į pastogę) apšiltinant jį arba perdangą pastogėje, **lietaus nuvedimo sistemos sutvarkymas ar įrengimas, apsaugos nuo žaibo atnaujinimas, keitimas ar įrengimas**“ patikslinama, kad atitiktų gaisrinės saugos reikalavimus, keliamus atnaujinant (modernizuojant) daugiabutį namą, ir dėl lietaus nuvedimo sistemos atnaujinimo, modernizavimo ar įrengimo.

Energinį efektyvumą didinanti 4 priemonė patikslinama įtraukiant „**esamų balkonų ar lodžijų konstrukcijos remontą ir (ar) sustiprinimą, jeigu neišmontuojamos ir neatstatomos balkonų ar lodžijų konstrukcijos, konstrukcijų (balkonų ar lodžijų laikančiųjų konstrukcijų ir saugos aptvarų, stogelių virš įėjimo į pastatą) išmontavimą ir jų atstatymą**“. Siekiant didesnio pastato energinio naudingumo, reikėtų ant išorės sienų kabančias balkonų aikšteles nupjauti ir atstatyti balkonus juos pristatant prie apšiltintos pastato išorės sienos. Tokiu būdu būtų panaikinami ilginiai šilumos tilteliai sienose, t. y. panaikinami šilumos nuostoliai balkonų grindų susikirtimo su išorinėmis sienomis vietose, nebereikėtų dirbtinai mažinti išorinių sienų balkonuose, apšiltinimo sluoksnio. Išorinis fasadas apšiltinamas vientisa, vienodo storio šiltinimo medžiaga, sumažinami šilumos nuostoliai.

Energinį efektyvumą didinančios 5 priemonės formuluotė patikslinama ir yra techninio pobūdžio.

Energinį efektyvumą didinanti 6 priemonė papildoma taip: „Bendrojo naudojimo patalpose esančių langų keitimas ir (ar) bendrojo naudojimo lauko durų (įėjimo, tambūro, balkonų, rūsių, konteinerinės, šilumos punkto, **garažo**) keitimas (įskaitant susijusius apdailos darbus), įėjimo laiptų remontas ir pritaikymas asmenų su negalia poreikiams (panduso įrengimas) **ir (ar) buto, ir (ar) kitų šildomų patalpų lauko durų keitimas, jeigu jos ribojasi su išore**“, nes siekiant didesnio pastato energinio naudingumo, energinio naudingumo klasei pasiekti ir pastato sandarumui reikia dėl pastato specifikos ir individualių įėjimų minėtas duris pakeisti.

Energinį efektyvumą didinanti 8 priemonė papildoma taip: „Rūsio perdangos šiltinimas; **arba bendrojo naudojimo patalpų, buto ir kitos patalpos grindų ant grunto šiltinimas neįrengiant grindų dangos, jeigu daugiabučiame name nėra rūsių patalpų**“, kad minėtų patalpų grindys turėtų būti apšiltintos siekiant atitinkamos daugiabučio namo energetinės klasės, nesudarant šilumos tiltelių ir pan.

11 namo atnaujinimo (modernizavimo) priemonė papildoma taip: „Kitų pastato bendrojo naudojimo inžinerinių sistemų (priešgaisrinės saugos, **apsaugos nuo žaibo, jeigu neįgyvendinama lentelės 3 punkte nurodyta priemonė, atnaujinimas, keitimas ar įrengimas**, geriamojo vandens, buitinių ir lietaus nuotekų, drenažo, taip pat ~~ir~~ namui priklausančių vietinių įrenginių **atnaujinimas**,

keitimas) atnaujinimas, ~~ar~~ **keitimas ar įrengimas**“, siekiant atitikti gaisrinės saugos reikalavimus, kurie keliami atnaujinant (modernizuojant) daugiabutį namą.

Namo atnaujinimo (modernizavimo) 12 priemonė perkeliama į energinį efektyvumą didinančią 4 priemonę, 12 priemonė siūloma išdėstyti taip: „**Naujų balkonų įrengimas**“ siekiant gerinti daugiabučių namų architektūrinę kokybę, universalaus dizaino principus, didinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) patrauklumą. Ši priemonė priskirta prie kitų namo atnaujinimo (modernizavimo) priemonių, kurioms teikiamas lengvatinis kreditas.

13 priemonė „Bendrojo naudojimo laiptinių paprastasis remontas (~~vidaus sienų, lubų, grindų paruošimas dažymui ir dažymas ir laiptų, laiptų turėklų atnaujinimas ir dažymas~~)“ patikslinama, nes kosmetinės laiptinių atnaujinimo priemonių dažnai nepakanka, pvz., daugelyje laiptinių laiptų pakopos nudilusios ir nebeatitinka keliamų reikalavimų, kyla rizika susižeisti. Vienas iš paprastesnių sprendimų – susidėvėjusias pakopas sutvarkyti — išklijuoti laiptus akmens masės neslidžiomis plytelėmis atstatant nudilusį pakopos paviršių.

14 priemonė „Čiurlių ir (ar) kitų paukščių rūšies reikalavimus atitinkančios dirbtinės lizdavietės **įrengimas**“ patikslinama ir yra techninio pobūdžio.

17 priemonė „Butų ir kitų patalpų langų ir balkonų durų angų didinimas“ įtraukiama atsižvelgus į socialinių partnerių pasiūlymus, kuriai suteikiamas lengvatinis kreditas, ir didintų atnaujinimo (modernizavimo) patrauklumą.

18 priemonė „Dviračių saugyklų įrengimas“ taikos metu skatins gyventojus rinktis gamtai draugišką transporto ir susisiekimo priemonę, prisidės prie Europos žaliojo kurso.

3. Siūloma pastabas išdėstyti nauja redakcija. Patikslinama 3 pastaba „projekte turi būti numatyta įrengti pandusą, kad į pastatą galėtų patekti asmenys su negalia, išskyrus atvejus, kai pandusą įrengti nėra techninių galimybių **arba įrengus tik pandusą nebūtų užtikrinamas asmenų su negalia pateikimas į pastatą ir jų judėjimas pastate**“. Šiuo patikslinimu siekiama įrengti pandusus tik kur toks įrengimas leistų asmenims su negalia laisvai judėti visame pastate.

4. Siūloma papildyti 6 pastaba „**atstatant išmontuotų balkonų ar lodžijų laikančiąsias konstrukcijas ar įrengiant naujus balkonus**, šie turi atitikti statybos techniniame reglamente STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 705 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“, nustatytus minimalius gylgio reikalavimus“, kuriuo patikslinama 4 priemonė ir nustatomi statybos techniniuose reglamentuose įtvirtinti reikalavimai.

5. Siūloma papildyti 7 pastaba „**kai atnaujinamas (modernizuojamas) daugiabutis namas, kuriame yra čiurlių ir (ar) kitų paukščių rūšių lizdaviečių**, joms išsaugoti skirtos priemonės pasiūlymai rengiami pritarus gyventojams, rengiant daugiabučiui namui atnaujinti (modernizuoti) **investicijų planą**“, būtų atkreipiamas dėmesys į čiurlių išsaugojimą ir jau rengiant investicijų planą būtų numatomos reikalingos priemonės.

6. Siūloma papildyti 8 pastaba „**jeigu planuojama įgyvendinti lentelės 16 punkte nurodytą priemonę, dalis numatytų statybos rangos darbų priemonei įgyvendinti priskiriami prie energinį efektyvumą didinančių priemonių. Energinį efektyvumą didinančios priemonės, sietinos su 16 punkte nurodytos priemonės įgyvendinimu, nurodytos lentelės 1.2 ir 1.3 papunkčiuose, 2, 6, 8 ir 10 punktuose (šildymui, karštam vandeniui, vėdinimui, apšvietimui, įėjimo ir išėjimo durų atnaujinimui, pertvarkymui, sutvarkymui ir (ar) įrengimui)**“, atsižvelgus į 16 priemonės atsiradimą. Kai kurie atliekami statybos darbai, rūšio patalpas pritaikant priedangai, priskiriami prie energinį efektyvumą didinančių priemonių.

7. Siūloma papildyti 9 pastaba „**įgyvendinant lentelės 17 punkte nurodytą priemonę, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų langų ir balkonų durų įrengimas priskiriamas prie energinį efektyvumą didinančių priemonių, nurodytų lentelės 7 punkte**“ atsižvelgus į 17 priemonės atsiradimą. Butų ir kitų patalpų langų ir balkonų durų angų didinimui suteikiamas lengvatinis kreditas, langams ir balkonų durims suteikiama ir subsidija, jei jie keičiami mažesnio šilumos pralaidumo langais.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Valstybės parama Projektui administruoti teikiama 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos patvirtinimo“, lėšomis. Papildomų lėšų skirti nereikės.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Rodikliai Projektu yra nenurodomi ir nestebimi.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas

☒ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos:
157.5 papunktyje nustatytas tikslas „Renovacijos banga – 1 000 renovuotų daugiabučių per metus“.

☐ Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☐ Projektu perkeliama (*dėl Direktyvų*) ir (ar) įgyvendinama (*dėl Reglamentų ir Sprendimų*) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: (*išvardijama*). Kartu teikiama atitikties lentelė², kuri paskelbta ir Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS). Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti ...(*išvardijami Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos reikės priimti*).

7. Notifikavimas³ Europos Komisijai

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame.

9. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios

☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

10. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

☒ Projekte naujų sąvokų nėra.

☐ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Kita reikalinga informacija

Projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

¹ [Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

³ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

12. Konsultavimasis su visuomene portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis*

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis*, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. d. iki 202.. m. d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys.

☒ Projektas viešosioms konsultacijoms portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis* neskelbtas.

13. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

Projektas išvadoms gauti per TAIS (reg. Nr. 24-5059) teiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Aplinkos projektų valdymo agentūrai, VšĮ CPO LT, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos statybininkų asociacijai, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, AB „Šiaulių bankas“, Europos investicijų banko atstovybei Lietuvoje, Savivaldybių komunalinių įmonių asociacijai, Lietuvos respublikiniams būsto valdymo ir priežiūros rūmams, Nacionalinei pastatų priežiūros asociacijai PREMA, asociacijai „Lietuvos butų ūkis“.

Lietuvos statybininkų asociacija, AB „Šiaulių bankas“, Europos investicijų banko atstovybė Lietuvoje, Savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, Lietuvos respublikiniai būsto valdymo ir priežiūros rūmai, Nacionalinė pastatų priežiūros asociacija PREMA, asociacija „Lietuvos butų ūkis“ išvadų nepateikė.

Specialiųjų tyrimų tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (el. laišku), UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, VšĮ CPO LT, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo.

Į Teisingumo ministerijos, Aplinkos projektų valdymo agentūros, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pateiktas pastabas atsižvelgta.

Su Vidaus reikalų ministerija, Energetikos ministerija pastabos suderintos darbo tvarka.

Argumentai, kodėl į Vidaus reikalų ministerijos, Energetikos ministerijos, VšĮ „Atnaujinkime miestą“, Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikti derinimo pažymoje (pridedama).

14. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Būsto politikos grupės (vadovė – Laura Lukoševičienė (tel. +370 695 48 717, el. p. laura.lukoseviciene@am.lt) patarėjai Živilė Liberienė (tel. +370 677 55774, el. p. zivile.liberiene@am.lt) ir Martinas Nyderis (tel. +370 696 97200, el. p. martinasyderis@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 3 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
4. Derinimo pažyma, 13 lapų.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Ž. Liberienė, +370 677 55774, el. p. zivile.liberiene@am.lt,
M. Nyderis, +370 696 97200, el. p. martinas.nyderis@am.lt